

ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

THEORY AND METHODOLOGY OF CONTINUING PROFESSIONAL EDUCATION

UDC 378.001:37.316

Olga Yaroshenko

ORCID iD 0000-0003-1555-0526

Doctor of Science (Pedagogy), Professor,
Corresponding Member of the National Academy
of Educational Sciences of Ukraine,
Head of Department of Integration of Higher Education and Science,
Institute of Higher Education of NAES of Ukraine,
9 Bastionna Str., 01014 Kiev, Ukraine, yaroshenko_o@ukr.net

RESEARCH COMPETENCE COMPONENT STRUCTURE OF ACADEMIC AND SCIENTIFIC STAFF

The article reveals the role of research competence in the career growth of academic staff, outlines the functions of research competence in the context of national science entry into the European Research Area.

The research competence of an academic is considered in terms of the condition and result of academic's professional activity. On the basis of literary sources analysis and taking into account the mission of the universities' scientific activity, the concept of an academic's research competence as a personal quality, being developed on the basis of a combination of knowledge, skills, values, has been formulated.

Cognitive, research and value components have been distinguished in the structure of an academic's research competence. The cognitive component is: knowledge of research methodology, types and methods and means of research, as well as knowledge of the research area. The activity component is the ability to analyze and evaluate scientific materials, to use knowledge that collectively constitutes the cognitive component, in one's own research activities and in the education of higher education students through research; the ability to conduct a scientific experiment, to process and present scientific results. The value component is characterized by an awareness of the personal importance of scientific activity, its role in professional activity; ethical relationships shown in research with other researchers, academic integrity and tolerance.

The author has expressed the opinion that it is inappropriate to consider motivation for research activity as a separate component of research competence. The argument is that motivation is an incentive to act, not an awareness of something specific, so it should be considered in the structure of readiness for activity.

The characteristics of each component of an academic's research competence have been presented.

Key words: *academic; academic staff research competence; cognitive, research and value components of academic staff research competence; scientific activity.*

<https://doi.org/10.28925/1609-8595.2019.3.712>

Introduction. As it is noted in the Paris Communiqué (2018), the current stage of development of higher education was marked by the creation of a European Higher Education Area (EHEA), «in which goals and policies are agreed at European level and then are implemented in national higher education systems and institutions». With the specific achievements of the EHEA should be noted in the transition to learning

through research as an important condition for ensuring the quality of higher education, which means the rejection of reproductive transfer of knowledge to their formation on the basis of research approach.

In the European Higher Education Area, the principles of the Magna Charta Universitatum operate universities (1988), of which the research competence is academic and scientific staffs are concerned with the following: «freedom in research and teaching is the basic principle of university life; the principle of indivisibility

research and teaching activities» (The Magna Charta Universitatum, 1988).

This document also put emphasis on determination of academician and scientists' status in accordance with these principles while recruiting them (The Magna Charta Universitatum, 1988). Ukraine's accession to the European educational area requires not only to introduce the latest teaching technologies, but also to conduct scientific research to scientific and pedagogical staff.

This was emphasized in the Ukrainian Law on Higher Education (2014): «Scientific, scientific-pedagogical and innovative activity in higher education institutions is an integral part of educational activity and is carried out in order to integrate scientific, educational and industrial activity in the higher education system. Universities, academies and institutes carrying out scientific and technical activities are obligatory» (Article 65).

It should be noted that nowadays higher education in Ukraine is excelled by the growth of the university science and research status of scientific and pedagogical workers in particular. Thus, modern domestic universities are leaders in the country because of involving the large amount of persons in the research activity. Since «the number of academic and scientific staff that is working on research, exceeds in twice the number of scientists of the NASU and in five scientific academies in Ukraine» (Innovative development of universities and scientific institutions, 2017, p. 14).

Under these conditions, scientific activity becomes a professionally significant type of activity of scientific-pedagogical workers, which effectively influences the preparation of applicants for higher education. Moreover, scientific-pedagogical workers are obliged to carry out «educational, methodical, scientific (scientific-technical, artistic) and organizational activity (Law of Ukraine On Higher Education, 2014, Article 53.).

At the same time, researches, focusing on the essence, formation and development of academic and scientific staff research competence, whose solution is of considerable scientific and practical importance, has not been conducted so far. Therefore, the object of our study was the scientific activity of research and academic and scientific staff, and the subject is research competence as a condition and result of this activity.

The **purpose** of the article is to reveal the essence of research competence of academic and scientific staff, to attract the attention of and higher education heads of institutions to this phenomenon, to reveal the component structure of research competence of academic and scientific staff.

The scientific literature analysis has shown that national researchers focus mainly on the problem of students' competences development. Besides this, many publications are devoted to preparing students for future teaching activity. We have analyzed these works in our previous paperwork (Theoretical foundations and technology of professional development, 2017).

In a separate group we distinguish works whose authors' position research activity serves as a component

of university activity, these authors are Yu. Lavrysh (2013), who covers organizational aspects of research activities of higher education students; O. Mykytyuk (2001), who devoted his research to the genesis of research activity in higher education institutions, as well as the historical and pedagogical aspects of the formation and development of research activity in higher education institutions of Ukraine); V. Proshkin (2013), whose field of view was integration processes in the scientific and educational activities of the University; V. Sypchenko (2009), whose scientific investigation is devoted to the organization of research activities at pedagogical university.

Foreign experience of integration of educational and research activity of institutions of higher education is covered by A. Zbruyev (2015); V. Lugovyi, Zh. Talanova (2012); L. Zayec (2013) and others.

Moreover, A. Zbrueva (2015) states: «The absolute personal requirement for every world-class teacher is a combination of teaching and research activity, which serves to give a learning process of research-oriented, research-based, research-centered character to attract students from the first day they were in higher education» (p. 455).

It is valuable in foreign experience that high-quality education is linked to the career growth of academic and scientific staff: «As high-quality teaching is essential to promoting high-quality education, as academic career advancement and quality must be based on successful research and quality of teaching (Paris Communiqué, 2018).

The analysis of literary sources shows the increasing attention of researchers to the theoretical and practical aspects of scientific activity of universities at personal and institutional levels, but the preference is given to research activities of higher education students, the organization of scientific work of the university as a whole and not enough attention is paid to the development of research competence of scientific-pedagogic workers. With this in mind and focusing on the professional status of the academic and scientific staff, we focused on developing the research competence of the academic and scientific staff starting a scientific search to substantiate its essence and component content.

Component structure of research competence of the academic and scientific staff. It is well known that in order to perform any activity a person must be competent in it. In the course of our research, we found a lack of terminological unity in the Ukrainian pedagogical science and practice regarding the scientific interpretation of the terms «competence» and «competency». In our view, the following interpretation of the distinction between these terms deserves attention: «Competence as the acquired realization ability of the person to effective activity should not be confused with the competency as the person's authority» (National Educational Glossary: Higher Education, 2014).

That is competence is interpreted as a personal quality and competency – as a social norm of manifestation of

this quality. Following these views, we use the scientific term «research competence» rather than «research competency».

There are now a significant number of definitions of the term «competence». Formulating the notion of «research competence of a scientific and pedagogical staff», the study was based on the following:

1) «Competence is a dynamic combination of knowledge, proficiency, skills, way of thinking, viewpoints, values, other personal qualities that determines a person's ability to successfully socialize, pursue professional and / or further educational activities» (Law of Ukraine On Education, 2017, Article 1);

2) «Competent – the one that has sufficient knowledge in any field, who is knowledgeable with something, sensible» (Great explanatory dictionary of modern Ukrainian, 2005, p. 560).

In compliance with these general definitions and taking into account social challenges regarding the mission of research activities of scientific and pedagogical workers in the educational process, the definition of research competence of a scientific and pedagogical worker as a personal quality that combines knowledge of the structure, methods, types and tasks of research activities was formulated by us; skills necessary and sufficient to identify current problems in the chosen scientific field, formulating goals and objectives in the process of solving them, planning and conducting a scientific experiment, processing, fixing and publishing its results; value-based attitude to the process and the results of scientific research, academic virtue maintenance; academic writing mastering; the ability to use scientific results in the educational process, the ability to organize research activities of students for higher education.

In the proposed definition of the research competence of a scientific and pedagogical worker, the component structure of the studied phenomenon is traced, which is represented by cognitive, active, and valuable components.

The cognitive component consists of: the methodology of scientific research knowledge, types, methods and means of research, as well as the scientific field knowledge, within which the scientific and pedagogical worker carries out an investigative research.

The active component is represented by the ability to analyze and evaluate scientific materials, use the knowledge that together make up the cognitive component when performing various studies (fundamental, applied, practical developments, monodisciplinary, complex, individual, collective, etc.); the ability to experiment, collect and process, organize and present scientific results in compliance with academic writing standards; to plan scientific work, to carry out quantitative and qualitative processing of its results.

For the research competence of a scientific and pedagogical worker, in addition to the indicated abilities, the ability to use scientific achievements in teaching and the ability to organize research activities of higher education students are important. Moreover,

the achievement of science (the discipline on which the teaching is performed) as well as the methods of teaching specific academic disciplines are equally significant.

The value-based component of the research competence of a scientific and pedagogical worker is characterized by an awareness of the personal significance of scientific activity, its role in professional activity; ethical relationships that are manifested in research activities with other researchers, compliance with the principles of academic integrity, tolerance in thought and research of other scientists.

The considered components are interconnected and indicate that research competence is not innate, but a personal quality acquired in the process of training and teaching, its development has a scientific and applied meaning.

It should be noted that our views on the structure of competence are somewhat different from the opinions of researchers, and a motivational component is distinguished in the composition of competence. We adhere to the point of view that motivation and competence are multidimensional personality characteristics. The motive is «the basis, the reason for any action, deed, reason» (Great explanatory dictionary of modern Ukrainian, 2005, p. 692). That is, motivation is an important evidence of readiness for action. Therefore, it should be considered in the structure of a person's readiness for activity. This is proved by the interpretation of psychologists. «Motive is a reason for the actions and behaviour of a person, due to objective needs (Psychological Dictionary, 1982). It is quite logical that a person can be competent in a specific activity, but in the absence of a motive to carry it out, the competence to remain unclaimed, that is, will not manifest itself.

While analyzing literary sources, our attention was attracted by the interpretation of competence by S. Sysoeva and L. Kozak (2016). In competence of a teacher they distinguish seven components: motivational-value, cognitive, process-activity, informational-communicative, communicative, personality-creative, professional-reflective.

We respect the opinion of the authors, however the analysis of the essence of each of the components indicates that in relation to research and other competencies, information-communication, communicative, personality-creative, professional-reflexive are common and their formation is a condition for the development of personality competence in anything. For these reasons, we attribute these specified components to the factors of formation and functioning of the research competence of an academic and scientific staff. This opinion is shared by O. Rakitin (2011). Based on the results of the research on the development of research competency, she established its cumulative nature, «which manifests itself in that competencies (competencies – O. Y.) are initially formed quite separately, subsequently integrated into a system with many connections.»

Conclusions. The research component is an integral

part of the professional activity of the academic and scientific staff, the key to his career growth. For its implementation, the scientific-pedagogical employee must have developed research competence. As a personal quality, it is a multicomponent and is formed on the basis of knowledge, skills, values. Structurally, the research

competence of academic and scientific staff consists of cognitive, research, and value components.

Further prospective studies suggest studies of the relationship between the career growth of academic and scientific staff and the level of formation of his or her research competence.

References

- Babijchuk, S. (2018). Naukova osvita yak pedagogichnij koncept [Science education as a pedagogical concept]. *Molod i rinok*, 2 (157), 60–63. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2018.126827> (ukr).
- Velika hartiya universitetiv [Magna Charta Universitatum] (1988). Retrieved from http://www.edupolicy.org.ua/files/Magna_Charta_Universitatum.pdf (ukr).
- Busel, V. T. (Ed). (2005). *Velikij tлумachnij slovník suchasnoyi ukrayinskoyi movi [Great explanatory dictionary of modern Ukrainian]*. Kyiv; Irpin, Ukraine: Perun (ukr).
- Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» [Law of Ukraine On Higher Education]. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (ukr).
- Zakon Ukrainy «Pro osvitu» [The Law of Ukraine On Education]. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3> (ukr).
- Zayac, L. (2013). Integraciya osvitnogo ta naukovo-doslidnogo komponentiv diyalnosti universitetiv u Niderlandah [Integration of educational and research components of university activities in the Netherlands]. *Porivnyalno-pedagogichni studiyi*, 4 (18), 90–96 (ukr).
- Striha, M., Ilchenko, M. (Eds.) (2017). *Innovacijni rozrobki universitetiv i naukovih ustanov MON Ukrayini [Innovative development of universities and scientific institutions of the Ministry of Education and Science of Ukraine]*. Kyiv, Ukraine: Institut obdarovanoyi ditini NAPN Ukrayini (ukr).
- Lavrish, Yu. E. (2013). Osoblivosti organizaciyi naukovo-doslidnickoyi diyalnosti studentiv vishih navchalnih zakladiv [Features of organization of research activity of students of higher educational institutions]. *Visnik Nacionalnogo tehničnogo universitetu Ukrayini «Kiyivskij politehničnij institut»*. Seriya: Filologiya. Pedagogika, 2, 72–76 (ukr).
- Lugovij, V. I., Talanova, Zh. V. (2012). Visha osvita cherez doslidzhennya: konceptualni zasadi zdijsnennya j ocinyuvannya [Research-based higher education: conceptual framework for implementation and evaluation.]. *Visha osvita Ukrayini: tematičnij vipusk «Pedagogika vishoyi shkoli: metodologiya, teoriya, tehnologiyi»*, Vol. 1, Issue 3, 16–28 (ukr).
- Mikityuk, O. M. (2001). *Stanovlennya ta rozvitok naukovo-doslidnoyi roboti u vishih pedagogichnih zakladah Ukrayini: monografiya [Formation and development of research work in higher pedagogical institutions of Ukraine: monograph]*. Kharkiv, Ukraine: OVS (ukr).
- Zaharchenko, V. M., Kalashnikova, S. A., Lugovij, V. I., Stavickij, A. V., Rashkevich, Yu. M., Talanova, Zh. V.; Kremen, V. G. (Ed). (2014). *Nacionalnij osvitnij glosarij: visha osvita [National Education Glossary: Higher Education]*. Kyiv, Ukraine: Pleyadi (ukr).
- Parizke komyunike [Paris Communiqué] (2018). Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/06/06/12/paris-communiqueenua2018.pdf> (ukr).
- Polihun, N. I., Slipuhina, I. A., Chernetckiy, I. S. (2018). Naukova osvita yak innovaciya v sistemi osviti Ukrayini [Scientific education as an innovation in the education system of Ukraine]. *Naukovi zapiski. Seriya: Pedagogichni nauki. Kropivnickij: RVV CDPU im. V. Vinnichenka*, 168, 186–189 (ukr).
- Pro zatverdzhennya Nacionalnoyi ramki kvalifikacij: postanova Kabinetu Ministriv Ukrayini vid 23 listopada 2011 r. № 1341 [On approval of the National Qualifications Framework: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of November 13, 2011. № 1341]. Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF> (ukr).
- Proshkin, V. V. (2013). *Integraciya naukovo-doslidnoyi ta navchalnoyi roboti v universitetskij pidgotovci majbutnih uchiteliv: teoriya ta praktika: monografiya [Integration of research and educational work in university training of future teachers: theory and practice: monograph]*. Lugansk, Ukraine: LNU im. T. Shevchenka (ukr).
- Vojtko, V. I. (1982). *Psihologichnij slovník [Psychological Dictionary]*. Kyiv, Ukraine: Visha shkola (ukr).
- Rakitina, O. V. (2011). *Zakonomernosti formirovaniya nauchno-issledovatel'skoj kompetentnosti prepodavatelej vysshej shkoly [Patterns of formation of research competence of teachers of higher education]*. Retrieved from yspu.org/images/6/69/Doklad_Rakitinov.doc (rus).
- Sipchenko, V. I. (2009). Organizaciya naukovo-doslidnoyi roboti pedagogichnogo universitetu [Organization of research work of the pedagogical university]. *Pedagogichna nauka: istoriya, teoriya, praktika, tendenciyi rozvitku*, 3. Retrieved from http://www.intellect-invest.org.ua/ukr/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_arhiv_pn_n3_2009/ (ukr).
- Sbruyeva, A. A. (2015). Tendenciyi transformaciyi misiyi universitetu: porivnyalno-pedagogichnij analiz [Trends in the transformation of the university's mission: a comparative-pedagogical analysis]. *Pedagogichni nauki: teoriya, istoriya, innovacijni tehnologiyi*, 6, 448–461 (ukr).

- Sisoyeva, S. O., Kozak, L. V. (2016). *Rozvitok doslidnickoyi kompetentnosti vkladachiv vishoyi shkoli: navchalnij posibnik [Development of research competence of higher education teachers: a textbook]*. Kyiv, Ukraine: Edelveys (ukr).
- Yaroshenko, O. (Ed.), Bulvinska, O., Divinska, N., Dyachenko, N., Zhabenko, O., Lynova, I., Skiba, Yu., Chornojvan, G. (2017). *Teoretichni osnovi i tehnologiya profesijnogo rozvitku naukovo-pedagogichnih pracivnikov universitetiv v umovah integraciji vishoyi osviti i nauki: preprint (analitichni materialy); u 2-h chastinah [Theoretical foundations and technology of professional development of academic staff of universities in the conditions of integration of higher education and science: preprint (analytical materials); in 2 parts]*. Kyiv, Ukraine: IVO NAPN Ukrayini. Vol. 1. Retrieved from / <https://ihed.org.ua/publications/> (ukr).

Література

- Бабійчук С. Наукова освіта як педагогічний концепт. *Молодь і ринок*. 2018. № 2 (157). С. 60–63. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2018.126827>.
- Велика хартія університетів. URL: http://www.edupolicy.org.ua/files/Magna_Charta_Universitatum.pdf (дата звернення 30.08.2018).
- Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
- Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 29.08.2018).
- Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3> (дата звернення: 01.09.2019).
- Заяць Л. Інтеграція освітнього та науково-дослідного компонентів діяльності університетів у Нідерландах. *Порівняльно-педагогічні студії*. 2013. № 4 (18). С. 90–96.
- Інноваційні розробки університетів і наукових установ МОН України / за заг. ред. М. Стріхи та М. Ільченка. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. 278 с.
- Лавриш Ю. Е. Особливості організації науково-дослідницької діяльності студентів вищих навчальних закладів. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Серія: Філологія. Педагогіка. 2013. Вип. 2. С. 72–76.
- Луговий В. І., Таланова Ж. В. Вища освіта через дослідження: концептуальні засади здійснення й оцінювання. *Вища освіта України: Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології»: у 3-х т. Т. 1*. 2012. № 3 (додаток 1). С. 16–28.
- Микитюк О. М. Становлення та розвиток науково-дослідної роботи у вищих педагогічних закладах України: монографія. Харків: ОВС, 2001. 256 с.
- Національний освітній глосарій: вища освіта. Укладачі: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. Київ: Плеяди, 2014. 100 с.
- Паризьке комюніке (2018). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/06/06/12/paris-communiqueenua2018.pdf> (дата звернення: 05.09.2019).
- Поліхун Н. І., Сліпучина І. А., Чернецький І. С. Наукова освіта як інновація в системі освіти України. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка. 2018. Випуск 168. С. 186–189.
- Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF> (дата звернення 29.08.2018).
- Прошкін В. В. Інтеграція науково-дослідної та навчальної роботи в університетській підготовці майбутніх учителів: теорія та практика: монографія. Луганськ: ЛНУ ім. Т. Шевченка. 2013. 455 с.
- Психологічний словник / за ред. В. І. Войтка. Київ: Вища школа, 1982. 214 с.
- Ракитина О. В. Закономерности формирования научно-исследовательской компетентности преподавателей высшей школы. URL: usru.org/images/6/69/Доклад_Ракитиной.doc (дата звернення: 01.09.2019).
- Сипченко В. І. Організація науково-дослідної роботи педагогічного університету. *Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку*. 2009. № 3. URL: http://www.intellect-invest.org.ua/ukr/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_arhiv_pn_n3_2009/ (дата звернення: 01.09.2019).
- Сбруєва А. А. Тенденції трансформації місії університету: порівняльно-педагогічний аналіз. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 6. С. 448–461.
- Сисоева С. О., Козак Л. В. Розвиток дослідницької компетентності викладачів вищої школи: навчальний посібник. Київ: Едельвейс, 2016. 156 с.
- Теоретичні основи і технологія професійного розвитку науково-педагогічних працівників університетів в умовах інтеграції вищої освіти і науки: препринт (аналітичні матеріали); у 2-х частинах / Авторський колектив: О. Бульвінська, Н. Дівінська, Н. Дяченко, О. Жабенко, І. Линьова, Ю. Скиба, Г. Чорнойван, О. Ярошенко; за ред. О. Ярошенко. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. Ч. 1. 131 с. URL: / <https://ihed.org.ua/publications/> (дата звернення 29.08.2018).

КОМПОНЕНТНА СТРУКТУРА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Ярошенко Ольга, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України,
завідувач відділу інтеграції вищої освіти і науки, Інститут вищої освіти НАПН України,
вул. Бастионна, 9, 01014 Київ, Україна, yaroshenko_o@ukr.net

Стаття розкриває роль дослідницької компетентності у кар'єрному зростанні науково-педагогічних працівників, окреслює функції дослідницької компетентності в умовах входження вітчизняної науки до Європейського дослідницького простору.

Дослідницька компетентність науково-педагогічного працівника розглянута з точки зору умови і результату професійної діяльності науково-педагогічного працівника. На основі аналізу літературних джерел і врахування місії наукової діяльності університетів сформульовано тлумачення поняття дослідницької компетентності науково-педагогічного працівника як особистісної якості, що розвивається на основі поєднання знань, умінь, цінностей.

У структурі дослідницької компетентності науково-педагогічного працівника виокремлено когнітивний, дослідницький і ціннісний компоненти. Когнітивний компонент становлять: знання методології наукових досліджень, видів, методів та засобів дослідницької діяльності, а також знання з досліджуваної наукової галузі. Діяльнісний компонент представляють здатності аналізувати й оцінювати наукові матеріали, використовувати знання, що сукупно становлять когнітивний компонент, у власній дослідницькій діяльності і навчанні здобувачів вищої освіти на основі досліджень та через дослідження; уміння проводити науковий експеримент, опрацьовувати та презентувати наукові результати. Ціннісний компонент характеризують усвідомлення особистої значущості наукової діяльності, її ролі у професійній діяльності; етичні стосунки, що проявляються в дослідницькій діяльності з іншими дослідниками, академічна доброчесність і толерантність/Автором обґрунтована недоцільність розгляду мотивації до дослідницької діяльності як окремого компонента дослідницької компетентності. Аргументом виступає те, що мотивація – це спонукання до дії, а не обізнаність в чомусь конкретному, тому її варто розглядати у структурі готовності до діяльності.

Наведено характеристики кожного з компонентів дослідницької компетентності науково-педагогічного працівника.

Ключові слова: дослідницька компетентність науково-педагогічного працівника; когнітивний, дослідницький і ціннісний компоненти дослідницької компетентності науково-педагогічних працівників; наукова діяльність; науково-педагогічний працівник.

КОМПОНЕНТНАЯ СТРУКТУРА ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИХ РАБОТНИКОВ

Ярошенко Ольга, доктор педагогических наук, профессор, член-корреспондент НАПН Украины,
заведующая отделом интеграции высшего образования и науки,
Институт высшего образования НАПН Украины,
Бастионная, 9, 01014 Киев, Украина, yaroshenko_o@ukr.net

Статья раскрывает роль исследовательской компетентности в карьерном росте научно-педагогических работников, определяет функции исследовательской компетентности в условиях вхождения отечественной науки в Европейское исследовательское пространство.

Исследовательская компетентность научно-педагогического работника рассмотрена с точки зрения условия и результата профессиональной деятельности научно-педагогического работника. На основе анализа научных источников и учета миссии научной деятельности университетов сформулировано толкование понятия исследовательской компетентности научно-педагогического работника как личностного качества, развивающегося на основе сочетания знаний, умений, ценностей.

В структуре исследовательской компетентности научно-педагогического работника выделены когнитивный, исследовательский и ценностный компоненты. Высказано мнение автора о нецелесообразности рассмотрения мотивации к исследовательской деятельности как отдельного компонента исследовательской компетентности. Аргументом выступает то, что мотивация – это побуждение к действию, а не осведомленность в чем-то конкретном, поэтому ее следует рассматривать в структуре готовности к деятельности.

Ключевые слова: исследовательская компетентность научно-педагогического работника; когнитивный, исследовательский и ценностный компоненты исследовательской компетентности научно-педагогических работников; научная деятельность; научно-педагогический работник.

Стаття надійшла до редакції 01.09.2019
Прийнято до друку 19.09.2019